

סילבוס

דת ומדינה בישראל: פרספקטיבות היסטוריות ופילוסופיות - 56156

תאריך עדכון אחרון 11-04-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדע המדינה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: אנגלית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר לורה ורטון

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: laura.wharton@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ימי ג' 13:00-14:00

מורי הקורס:

ד"ר לורה ורטון

תאור כללי של הקורס:

הקורס מתייחס למתחים בין דת ומדינה מזוויות שונות, היסטוריות ופילוסופיות. המצב בישראל יוצג

לאור ההתפתחויות השונות בארץ ובהשוואה להסדרים במדינות אחרות.

מטרות הקורס:

מטרות הקורס הן לתת לתלמידים ראייה רחבה על מגוון ההסדרים שהיו קיימים ושקיימים היום בין אנשי דת ופוליטיקה ולהציג את המצב בישראל מזוויות שונות.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- * להדגים הבנה התחלתית של נושאים עיקריים ויכוחים חשובים הנובעים מחקר דת ומדינה
- * להראות הבנה בסיסית והבנה של מגוון הסדרים בין מוסדות דת ומדינה
- * להראות מיומנויות שונות בכתיבה, ניתוח, ויכוח והבעה בעל פה בנושא של דת ומדינה
- * לנתח ולהעריך גישות שונות והסדרים שונים לניהול שרותי דת
- * להעריך ההתאמה של שיטות שונות ליחסי דת ומדינה בישראל

דרישות נוכחות (%) :

80%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות ודיון בכיתה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

חלק 1: דת ומדינה מזוויות שונות

דוגמאות הסטוריות -- אנגליה, ארה"ב, צרפת, גרמניה, יפן, איראן

דוגמאות פילוסופיות שונות -- מור, הובס, לוק, בקוין

חלק 2: הסדרים בין דת ומדינה

דת ודמוקרטיה

דת ולאומיות

דת אזרחית ותאוריות של חילון

חלק 3: דת ומדינה בישראל

שורשים, פשרה ושינוי

הנסיבות המיוחדות בישראל, מגמות ויחסים משתנים

חלק 4: מקרי בוחן בישראל

מיהו יהודי?

מעמד אישי

חינוך

מעמד האישה

הסדרים אפשריים

חלק 5: סיכום -- דת ומדינה היום

חומר חובה לקריאה:

- Moyser, George, "Religion and Politics", in John R. Hinnells (ed.), *Routledge Companion to the Study of Religion*, (New York: Routledge, 2005) chap. 24, pp. 423-438. [BL 41 R685 2005]
- Dreisbach, Daniel L., *Thomas Jefferson and the Wall of Separation between Church and State* (New York: New York University Press, 2002), pp. 17-30 [E 332.2 D74 2002].
- Hobbes, Thomas, *The Leviathan* (Middlesex, England: Penguin Books, 1968 (first edition: 1651), pp. 478-485 [JC 153 H65 1950].
- Locke, John, *An Essay Concerning Toleration and Other Writings* (Milton, John R. and Milton, Philip, eds.) (New York : Clarendon Press, 2006) [BR 1610 L823 2006].
- Bakunin, Michael. *God and the State* (New York: Dover Publications, 1970). pp. 20-39 [HX 915 B17]
- Neuberger, Benyamin, "Religion and State in Europe and Israel", *Israel Affairs*, Vol. 6 (1) 1999, pp. 65-84.
<http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/13537129908719560>
- Ahdar, Rex and Leigh, Ian, *Religious Freedom in the Liberal State* (Oxford: Oxford University Press, 2005), "Models of Religion-State Relations", pp. 67-97.
- Fox, Jonathan, "Do Democracies Have Separation of Religion and State?" *Canadian Journal of Political Science*, 40:1 (March 2007), pp. 1-25.
- Stepan, Alfred, "Religion, Democracy and the 'Twin Tolerations'", *Journal of Democracy*, Vol. 11 (October 2000), pp. 37 - 57.
http://muse.jhu.edu/journals/journal_of_democracy/v011/11.4stepan.html
- Minkenberg, Michael, "Democracy and Religion: Theoretical and Empirical Observations on the Relationship between Christianity, Islam and Liberal Democracy", *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 33 (6), 2007, pp. 887 - 909.
- Brubaker, Rogers, "Religion and Nationalism: Four Approaches", *Nations and*

- Nationalism, Vol. 18, Issue 1 (2012), pp.2-20.
<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1469-8129.2011.00486.x/pdf>.
- Juergensmeyer, Mark, "Nationalism and Religion", in: Robert A. Segal (ed). *The Blackwell Companion to the Study of Religion* (Oxford: Blackwell Publishing, 2006), pp. 357-367.
<http://58.192.114.227/humanities/sociology/htmledit/uploadfile/system/20100512/20100512212015417.pdf#page379>
- Berger, Peter, 2008, "Secularization Falsified", *First Things*
<http://www.firstthings.com/article/2008/01/002-secularization-falsified-1>
- Riis, Ole, 1998, "Religion Re-Emerging-The Role of Religion in Legitimizing Integration and Power", *International Sociology*, 13 (2), pp. 249-272.
<http://www.tchelet.org.il/article.php?id402&pageall>
- Gill and Lundsgaarde, "State Welfare Spending and Religiosity", *Rationality and Society*. Vol. 16 (4), pp. 399-436.
- Ronald Inglehart and Pippa Norris, *Sacred and Secular: Religion and Politics Worldwide*. Cambridge University Press, 2004, pp. 3-33.
- Avineri, Shlomo, *The Making of Modern Zionism: Intellectual Origins of the Jewish State* (New York: Basic Books, 1981). pp. 3-13.
- Shimoni, Gideon ,*The Zionist Ideology* (Hanover, N.H.: Brandeis University Press, 1995).
- Cohen, Asher and Bernard Susser, "From Accommodation to Decision: Transformations in Israel's Religio-Political Life", *Journal of Church and State*. Autumn 1996, Vol. 38, No. 4, pp. 817-839
<http://jcs.oxfordjournals.org/content/38/4/817.full.pdf>
- Fisher, Netanel (Forthcoming), "A Jewish State? Controversial Conversions and the Dispute over Israel's Jewish Character".
- Cohen, Asher and Bernard Susser, 2009, "Jews and Others: Non-Jewish Jews in Israel", *Israel Affairs*, 15:1, pp. 52-65
<http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13537120802574229>
- Gazit, Yarden 2012, *Israel 2012: Fasting on Yom Kippur, But Getting Married without the Rabbinate* <http://www.jims-israel.org/pdf/press%20releases/prmarriageeng.pdf>
- Berkson, Isaac, "Jewish Education in Palestine", *Annals of the American Academy of Political and Social Science*, vol.164, November 1932, pp. 139-154.
- Shamai, Shmuel, "Cultural Shift -- The Case of Jewish Religious Education", *British Journal of Sociology of Education*, vol. 21, no.3, September 2000, p.401-417.
- Raday, Frances, *Women's Human Rights: Dichotomy between Religion and Secularism in Israel*, *Israel Affairs*, 11:1, 2005, pp. 78-94.
or
- Sztokman, Elana Maryles. *The War On Women in Israel: A Story of Religious Radicalism and the Women Fighting for Freedom*. Naperville, Ill. : Sourcebooks, 2014. (pp.31-66)
or
- Rosenberg-Friedman, *on Religious Women in Pre-State Israel*, *Israel Studies*, Volume

-
- 11, Number 3, Fall 2006, pp. 83-107
Peri, Yoram, (ed), [The 'Religionization' of Israeli Society], *Israel Studies Review*,
Volume 27, Number 1 (Summer 2012), pp. 1-30.
- Ben-Porat, Guy. *Between State and Synagogue: The Secularization of Contemporary
Israel*. Cambridge, [England] : New York :: Cambridge, [England] : Cambridge
University Press, 2013 New York :, 2013, pp. 1-26.
The Kinneret Agreement (2002)
-http://www.israelinsider.com/channels/politics/popup/frm_0049.htmThe Gavison
Medan The Gavison-Medan Covenant (2003).
-[http://www.gavison
medan.org.il/FileServer/792c573c471c12fd8eac98ae9e21cc89.pdf](http://www.gavison
medan.org.il/FileServer/792c573c471c12fd8eac98ae9e21cc89.pdf)
Ne'emanai Torah Va'Avodah (2012)
<http://toravoda.org.il/en/node/3249>
Tzohar proposal (2012)
- Wald, Kenneth D. and Clyde Wilcox, [Getting Religion: Has Political Science
Rediscovered the Faith Factor?]. *The American Political Science Review* , Vol. 100,
No. 4, (Nov., 2006), pp. 523-529.
<http://journals.cambridge.org/action/displayAbstract?fromPageonline&aid560752&fulltextTypeRA&fileIdS0003055406062381>
- Nussbaum, Martha, *The New Religious Intolerance: Overcoming the Politics of Fear
in an Anxious Age* (Cambridge, Mass., U.S.A.: Belknap Press of Harvard University
Press, 2012), pp.1-19.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :
מבחן בכתב / בחינה בעל פה / מבחן מעשי 80 %
השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
10 %

מידע נוסף / הערות:

אין התחייבות שלא יהיו שינויים, החלפות, תוספות או שינויים אחרים במהלך הקורס.